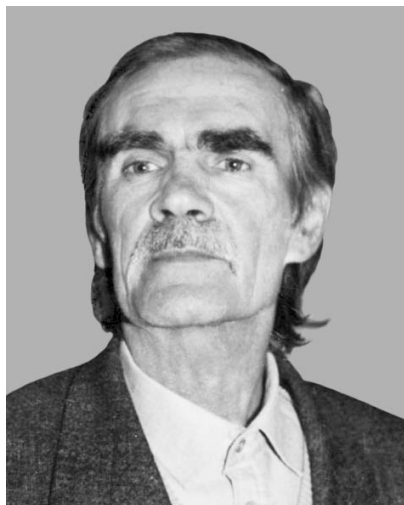

ЛІСОВИЙ Василь Семенович (29. 08, за паспортом — 17. 05. 1937, х. Тарасівка, нині село Старобезрадиц. сільради Обухів. р-ну Київ. обл. — 20. 07. 2012, Київ, похов. у рідному селі) — філософ, культуролог, політолог, громадський діяч. Кандидат філософських наук (1971). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2005). Закін. Київський університет (1962). Учасник укр. правозахис. руху. Організатор самвидаву у 1960-х рр. Працював 1962–66 викл. філософії Терноп. мед. інституту; 1969–72 — науковий співробітник Інституту філософії АН УРСР (Київ). 1969 під псевд. Антон Коваль для поширення в самвидаві написав «Відкритий лист до депутатів Рад УРСР» («Сучасність», 1969, № 8; «Зона», 1994, № 8). Хвиля арештів інтелігенції 1972 підштовхнула Л. до відкритого протесту. Разом із Є. Пронюком видав № 6 самвидаву. ж. «Український вісник», відновленого ними з метою дати громадськості інформацію про заарештованих і відвести від них звинувачення у підготовці поперед. випусків. 5 липня 1972 «Відкритий лист до членів ЦК КПРС і членів ЦК КП України» надіслав Л. Брежнєву та В. Щербицькому, вручив секр. парткому Інституту філософії. 9 липня 1972 заарешт. органами КДБ УРСР за написання та спробу поширення цього звернення (виготовлено понад 100 екземплярів для розповсюдження самвидавом; уперше опубл. у ж. «Сучасність», 1977, № 10), в якому протестував проти переслідування в СРСР інакودумства і на знак солідарності побажав бути засудженим разом із ними. 6 грудня 1973 за звинуваченням в антирад. агітації та пропаганді засудж. до 7-ми р. ув'язнення, яке відбував у таборах Мордовії та Перм. обл., і 3-х р. заслання — у Бурятії (усі — РФ). Перебуваючи в ув'язненні, у грудні 1979 висловив протест проти введення рад. військ до Афганістану, засудж. за «дармоїдство» до 1-го

року таборів суворого режиму. В ув'язненні працював токарем на авторемонт. заводі. Не визнав себе винним у скоєнні злочинів. Звільн. у липні 1983. Працював н. с. Музею історії Києва; 1987–89 — учитель історії Великодмитрів. серед. школи (Обухів. р-н). Реабіліт. 1989. Поновлений 1990 н. с. Інституту філософії НАНУ; 1997–2010 — зав. сектору та відділу історії укр. філософії; водночас — проф. Київ. міжнар. інституту лінгвістики і права (1996–99) та Нац. університету «Києво-Могилян. академія» (1998–2002). Спосіб філос. мислення і стиль філос. мовлення виробив під впливом аналіт. філософії та крит. герменевтики. Наукові дослідження: логіка, історія філософії, питання філософії культури і політ. філософії, усталення укр. філос. термінології та становлення громадян. суспільства. Переклав з англ. мови пр. «Злиденність історизму» К. Поппера (1994). Автор дослідж. «Українська філософія в культурному контексті» (1995), зб. есеїв «Культура — ідеологія — політика» (1997), зб. статей та інтерв'ю «У багатоголоссі політичних дискусій» (2007); блоку ст. «Основи сучасної філософії» // «Філософська думка», 1999, № 1–2, 3, 4; 2000, № 4; 2001, № 2. Брав участь в упорядкуванні хрестоматії «Історія філософії України» (1994, з І. Русиним), антологій «Консерватизм» (1998), «Націоналізм» (2000) і «Лібералізм» (2002; усі — з О. Проценком), «Філософських творів» Д. Чижевського (2005, т. 1–4). Уклав «Англо-український філософський словник» (1996, співавт.). Автор низки статей у «Філософському енциклопедичному словнику» (2002), ЕСУ (2001–12). Опублікував «Спогади» («Сучасність», 2003, № 5, 6, 10; 2004, № 1, 4, 11, 12). У 2013 у Музеї шістдесятництва в Києві проведено мемор. виставку «Дорога В. Лісового», 2014 видано його зб. «Спогади. Поезії». Усі зазначені книги опубл. у Києві. На школі, де навч. і працював Л., встановлено мемор. дошку, на його честь названо вулицю у с. Великі Дмитровичі.

Рекомендована література

1. Світлична Н. З живучого племені Дон Кіхотів // Сучасність. 1983. № 9;
2. Витвицький Б. Філософія, політика та політика у філософії // Там само. 1984. № 9;
3. Роженко М. «Ім'ям Української Радянської Соціалістичної Республіки...»: 3 докум. повісті «Уроки життя» про арешт і засудження (1973) Є. Пронюка, В. Лісового, В. Овсієнка // Березіль. 1991. № 8;
4. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–1980-х років. К., 1995;
5. Овсієнко В. Світло людей: Мемуари та публіцистика: У

2 кн. Кн. 1. Х., 2005;

4.

6. Василь Семенович Лісовий: [Некролог] // ФД. 2012. №

В. В. Овсієнко

Бібліографічний опис:

Лісовий Василь Семенович / В. В. Овсієнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55675>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).